

SK

SK

SK

EURÓPSKA KOMISIA

Brusel, 25.5.2010
KOM(2010)253 v konečnom znení

**OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU
HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV**

**SPRÁVA O POKROKU ZA ROK 2009 TÝKAJÚCA SA JEDNOTNÉHO
EURÓPSKEHO TRHU ELEKTRONICKÝCH KOMUNIKÁCIÍ (15. SPRÁVA)**

SEK(2010)630

1. ÚVOD

V tomto oznámení sa podáva správa o vývoji trhu a právnych predpisov v odvetví elektronických komunikácií EÚ v roku 2009¹.

Vďaka súčasnému regulačnému rámcu EÚ sa síce európskym občanom priniesli výhody spojené s inovatívnymi a finančne čoraz dostupnejšími službami elektronickej komunikácie, no naďalej existujú vážne prekážky, ktoré treba prekonať. Pretrvávajú obavy v súvislosti s nezávislosťou a efektívnosťou vnútroštátnych regulačných orgánov (VRO). Výrazné rozdiely vo veľkoobchodných a maloobchodných cenách v členských štátoch sa nedajú vysvetliť len povahou trhov, sú takisto výsledkom rozličných regulačných prístupov. Napríklad veľkoobchodné prepojovacie poplatky v členských štátoch s piatimi najdrahšími poplatkami sú v priemere 2,5-krát vyššie ako v členských štátoch s piatimi najlacnejšími poplatkami. Podobne aj priemerné maloobchodné ceny za minútu využívania mobilnej siete predstavujú v členských štátoch s piatimi najdrahšími sadzbami v priemere takmer štvornásobok sadzieb v krajinách s piatimi najlacnejšími sadzbami. Tieto rozdiely sa ďalej prehľbujú vtedy, keď sa nápravné opatrenia nevykonávajú dôsledným, včasným, transparentným a očakávaným spôsobom a keď VRO nedokážu reagovať vzhľadom na nový technologický vývoj a vývoj na trhu. Spotrebiteľia a podniky sa aj naďalej musia orientovať na 27 rozličných trhoch, a teda nemôžu ťažiť z hospodárskeho potenciálu jednotného trhu.

Trhy elektronickej komunikácie, ako napríklad hlasové telefónne služby, sú pevne etablované a rast v sektore sa spomaľuje. Ďalší udržateľný rozvoj si bude vyžadovať nové inovácie služieb a obchodné modely. Nastal čas, keď musíme prejsť na prostredie novej generácie, s jeho novými príležitosťami a problémami, pričom tento prechod si bude vyžadovať výrazné investície do zlepšovania kapacity pevných a mobilných sietí.

Komisia 19. mája 2010 v rámci stratégie Európa 2020² prijala Digitálnu agendu³, v ktorej načrtla celý rad politických opatrení zameraných na posilnenie digitálneho hospodárstva, stimuláciu prechodu na vysokorýchlostné prostredie a posilnenie jednotného online trhu. Tieto opatrenia sa musia doplniť jednotnými koncepciami regulácie a efektívnym presadzovaním nápravných opatrení. Okrem toho, členské štáty budú musieť riadne transponovať a včas uplatňovať revidovaný regulačný rámec⁴, ktorý nadobudol účinnosť 19. decembra 2009.

2. VÝVOJ TRHU

Napriek tomu, že sektor odolal hospodárskemu útlmu v roku 2009, miera, do akej sú tradičné trhy, ako napríklad pevné a mobilné hlasové telefónne služby, etablované, predstavuje závažný problém z hľadiska rastu. V uplynulých rokoch sme zaznamenali spomalenie rýchleho rastu od liberalizácie trhu a nárast príjmov z dátových služieb ešte nekompensuje klesajúce príjmy z hlasových služieb.

---

¹ Pokiaľ sa neuvádza inak, uvedená situácia je situácia k 31. decembru 2009 a trhové údaje sú údaje platné k 1. októbru 2009.

² KOM(2010) 2020.

³ Digitálna agenda pre Európu

⁴ Ú. v. EÚ L 337, 18.12.2009.

Hospodárska klíma oslabila výdavky používateľov. Rentabilnosť sa však podarilo zaručiť rozsiahlymi plánmi úspor v kombinácii s faktormi, ako sú obchodné modely založené na produktoch s paušálnymi sadzbami. Investície sa zmenšili a do veľkej miery boli zacielené na pevné siete. Vo väčšine krajín sú investície do prístupových sietí budúcej generácie ešte stále obmedzené, stimuluje ich však konkurencia zo strany poskytovateľov káblového prístupu a investície miestnych orgánov. Hoci bude náročné opäť dosiahnuť mieru rastu z minulosti, máme dobré vyhliadky dosiahnuť pozitívnu mieru rastu v rokoch 2010/2011 vďaka nárastu HDP a väčším výdavkom používateľov.

Príjmy v sektore elektronickej komunikácie v roku 2008 v EÚ predstavovali 351 miliárd EUR, čo zodpovedá približne polovici celého sektora IKT. Sedem z desiatich najväčších telekomunikačných operátorov na svete pochádza z Európy. 43 % príjmov sektora elektronickej komunikácie pripadá na pevnú hlasovú telekomunikáciu a pevný prístup k internetu (vrátane dátových služieb pre podniky), 47 % na mobilné služby (hlasové a dátové) a zvyšných 10 % na platenú televíziu (Pay TV)⁵. Podľa Európskej pozorovateľne pre informačné technológie (EITO) bol rast v roku 2009 takmer nulový (tabuľka 1):

Tabuľka 1

	Miera rastu	Podiel z príjmov telekomunikačných služieb
Pevné hlasové telefónne služby a internetové služby a prístup k internetu	-2,5 %	36 %
<i>Pevné hlasové telefónne služby</i>	-6,3 %	24 %
<i>Prístup k internetu a súvisiace služby</i>	5,6 %	12 %
Mobilné hlasové telefónne služby a mobilné dátové služby	0,6 %	47 %
Mobilné hlasové telefónne služby	-1,8 %	36 %
Mobilné dátové služby	9,3 %	11 %
Dátové služby pre podniky	0,6%	7 %
Platená televízia	11,7 %	10 %
Telekomunikačné služby celkom (prenosové služby)	0 %	100 %

Zdroj: EITO (2009)

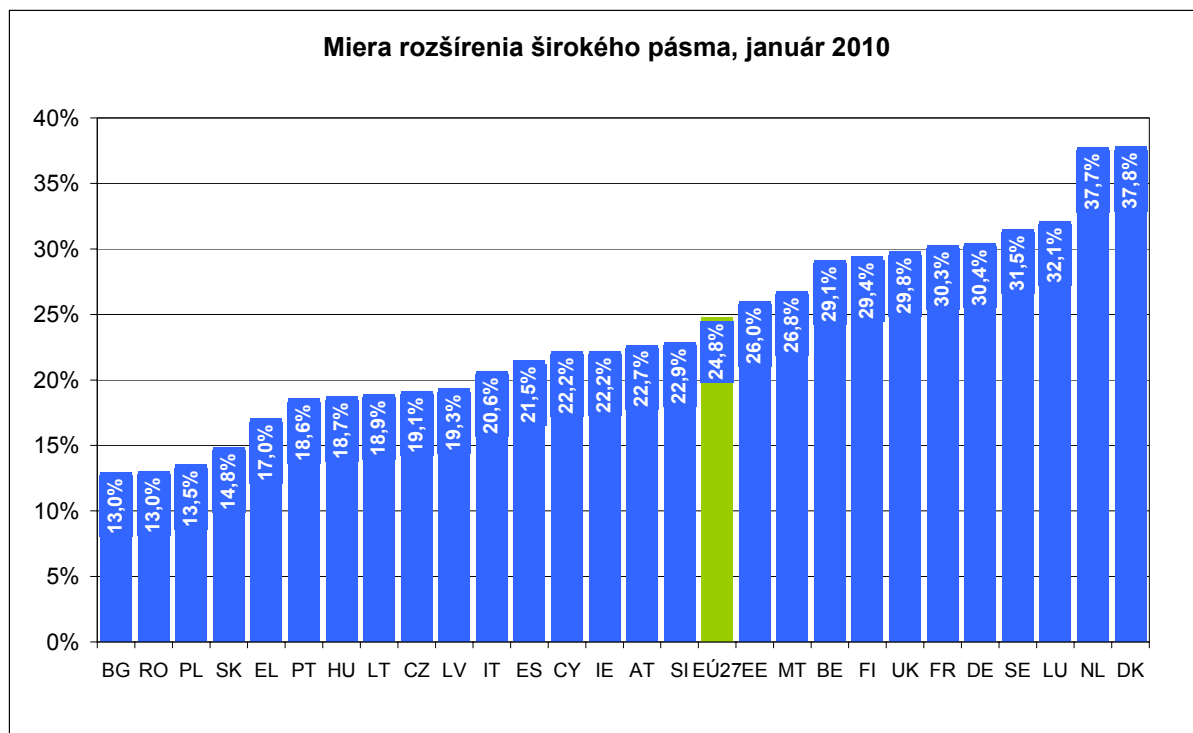
Širokopásmové služby

V roku 2009 sa niektoré členské štáty (napr. Holandsko, Dánsko) ocitli na prvom mieste rebríčka rozšírenia širokého pásma. Priemerná miera rozšírenia pevného širokého pásma dosiahla 24,8 %⁶, čo predstavuje nárast o 2 percentuálne body v porovnaní s údajmi za predchádzajúci rok, napriek tomu, že miera rastu sa spomalila o viac ako tretinu.

⁵ Príjmy zo služieb platenej televízie zahŕňajú celkové príjmy z predplatených kanálov a služieb platenej televízie (napr. prémiové kanály a satelitné, káblové, ADSL a terestriálne programové balíky).

⁶ Miera rozšírenia na základe počtu obyvateľstva k 1. januáru 2010.

Obrázok 1

Väčšina širokopásmových liniek je založená na technológiách xDSL. Zavádzanie vysokokapacitného širokého pásma je ešte stále obmedzené, pričom približne v štvrtine liniek sa prenáša viac ako 10 megabitov za sekundu (Mbps). Z hľadiska prístupu ďalšej generácie Európa zaostáva. Zo skutočnosti, že linky založené na optickom vlákne k areálu (FTTP)⁷ predstavujú len 1,8 % až 5 % všetkých pevných širokopásmových liniek, je zrejma potreba zlepšiť podmienky zavádzania sietí prístupov ďalšej generácie (NGA). Maloobchodné ceny zaznamenali pokles, najmä v dôsledku nárastu rýchlostí a balíkov ponúk založených na paušálnych cenách.

Podiel dominantných operátorov na trhu pevného širokého pásma od júla 2003 klesal a v súčasnosti sa stabilizoval na 45 % (48,3 %, ak sa zahrnie aj opätovný predaj). V niektorých krajinách však trhový podiel týchto operátorov opäť narastá. Prístup k účastníckemu vedeniu sa čoraz viac uvoľňoval (73,7 % DSL liniek nových subjektov oproti 69,2 % v januári 2009), vo väčšine prípadov na úkor opätovného predaja, ktorého miera poklesla z 12,9 % DSL liniek nových subjektov v januári 2009 na 9,4 % v januári 2010. Uvoľnený prístup k účastníckemu vedeniu umožňuje novým subjektom ponúkať balíky triple play, ktoré zahŕňajú aj televíziu prostredníctvom internetu (IPTV).

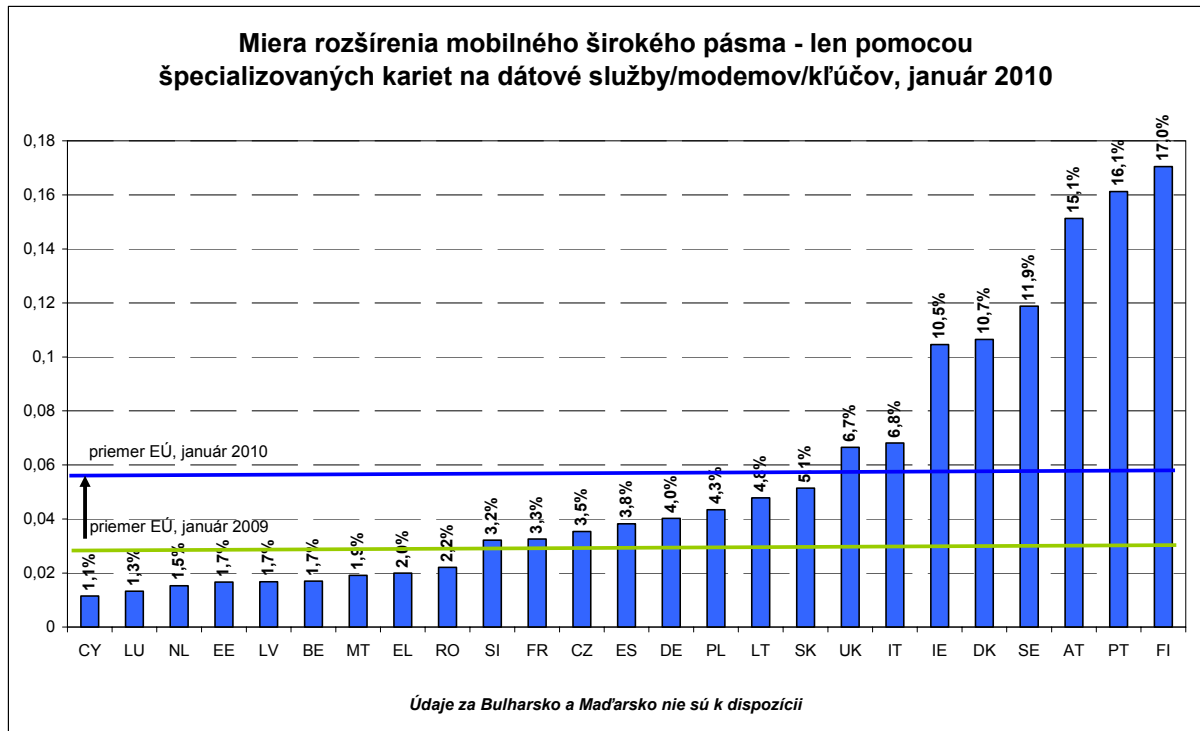
Mobilné služby

Za veľký rast v tomto sektore za uplynulé roky sa vo veľkej miere podpísali mobilné komunikácie, teraz sa však ocitol rázcestí. Hlasové komunikácie v rámci mobilných telekomunikácií síce generujú vyše 80 % celkových príjmov, ich podiel z hľadiska prenosu ustupuje v prospech dát, v dôsledku čoho vznikajú veľké tlaky na kapacitu sietí. Príjmy

⁷ Vráťane riešení optické vlákno do domu (FTTH) a optické vlákno do budovy (FTTB), ktoré dopĺňajú lokálne počítačové siete (LAN), ale bez technológií VDSL (Very high Bit Rate DSL).

z mobilného internetu tvoria len 4 % celkových príjmov mobilného sektora. Priemerné rozšírenie špecializovaných kariet na mobilné širokopásmové pripojenie rapídne narastá, vďaka čomu jeho miera dosiahla 5,2 % v porovnaní s 2,8 % v januári 2009 (obrázok 2). Vo Fínsku, Portugalsku a Rakúsku presiahla 15 %. Vzhľadom na to, že na trh mobilných širokopásmových služieb vstupujú noví aktéri, ako napríklad poskytovatelia internetových služieb a výrobcovia zariadení, mobilní operátori prispôbujú svoje obchodné modely, vďaka čomu sa konvergencia stáva realitou.

Obrázok 2

3. REGULAČNÉ PROSTREDIE

Inštitucionálny rámec

Nezávislosť vnútroštátnych regulačných orgánov

Kľúčovým predpokladom spravodlivej a účinnej regulácie je nezávislosť VRO. V dôsledku potreby zabezpečiť účinné štrukturálne oddelenie regulačných úloh členských štátov od činností súvisiacich s vlastníctvom alebo ovládaním operátorov sa začali konania o porušení proti Lotyšsku, Litve a Rumunsku, ktoré v súčasnosti ešte prebiehajú.

Komisia reagovala na prípady prepustených vedúcich pracovníkov regulačných orgánov a začala konania proti niektorým členským štátom (Rumunsko, Slovensko) a takisto vyšetrowanie kritérií prepúšťania v Slovinsku. V revidovanom regulačnom rámci sa vyžaduje, aby členské štáty zabezpečili, aby vedúci/a pracovník/pracovníčka VRO mohol/mohla byť prepustený/á len vtedy, ak už nespĺňa podmienky nutné na výkon svojej funkcie, ktoré sa musia predtým stanoviť vo vnútroštátnych právnych predpisoch. Komisia bude naďalej mimoriadne pozorne sledovať opatrenia zacielené na uplatňovanie revidovaného regulačného rámca.

Právomoci a zdroje VRO

Ako vyhlásil Európsky súdny dvor, VRO musia mať všetky nevyhnutné právomoci na to, aby mohli vykonávať svoje povinnosti⁸.

⁸ C-424/07

Podľa revidovaného regulačného rámca sa vyžaduje, aby VRO mali primerané finančné a ľudské zdroje na to, aby plnili zverené úlohy. V niekoľkých členských štátoch je z dôvodu náročnej hospodárskej situácie ešte komplikovanejšie zabezpečiť dostatočné zdroje. Väčšina VRO je podľa všetkého dostatočne vybavená na výkon svojich regulačných úloh, problémy týkajúce sa obmedzených zdrojov však nahlásil celý rad členských štátov.

Odvovania

Možnosť účinného súdneho preskúmania rozhodnutí VRO je základným právom všetkých dotknutých strán. Po tom, ako Európsky súdny dvor poskytol výklad pojmu „dotknutá strana“⁹, sa zaznamenali zmeny v doterajších praktikách. V rakúskom VRO sa teraz do postupov preskúmania trhu zapájajú už všetky relevantné zainteresované strany. Nové právne predpisy vo Švédsku umožňujú všetkým aktérom na trhu a používateľom odvolať sa voči rozhodnutiu VRO.

Čas a zdroje vynakladané na odvolacie konania zostávajú veľkým problémom pri účinnej regulácii a zaručení právnej istoty, túto skutočnosť hlásilo napríklad Belgicko, Grécko, Luxembursko, Poľsko, Portugalsko, Švédsko a Spojené kráľovstvo. V niektorých prípadoch sa regulačné orgány obávajú, že počet odvolaní a sporov negatívne ovplyvňuje ich schopnosť plniť pracovný plán.

Regulačné opatrenia

*Analýza trhu a nápravné opatrenia*¹⁰

Kým niektoré VRO dosiahli pokroky pri svojich pravidelných periodických preskúmaniach a/alebo riešili hlavné prekážky účinnejšími nápravnými opatreniami usporobenými na prostredie budúcej generácie (napríklad uvoľnený prístup k vláknovým účastníckym vedeniam v Holandsku), iné sa dopracovali len k obmedzeným výsledkom (napr. Belgicko, Luxembursko). Rumunsko a Bulharsko síce určitý pokrok dosiahli, musia však ešte skompletizovať prvé kolo preskúmaní trhu. V niektorých prípadoch sú nápravné opatrenia v čase, keď sa stanú dostupnými, už neaktuálne, napr. ATM bitstream v Nemecku. Nejednoznačnosť nápravných opatrení oddiaľuje ich zavádzanie a spravidla má za následok spory, na ktoré sa vynakladá ešte viac zdrojov regulátora.

Komisia nevyužíva len mechanizmy konzultačného postupu, ale uplatňuje aj svoje vykonávacie právomoci a vydáva odporúčania s cieľom posilniť jednotnú reguláciu. Aby sa dosiahla väčšia jednotnosť, bude musieť na základe svojej posilnenej úlohy pri nápravných opatreniach a nového inštitucionálneho usporiadania, zachyteného v revidovanom rámci, účinne konať. Mimoriadne dôležité je, aby Orgán európskych regulátorov pre elektronické komunikácie (BEREC) podnikal včasné kroky.

Široké pásmo

Stav hospodárskej súťaže na trhoch širokého pásma v uplynulom období stagnoval a v niektorých členských štátoch sa dokonca zvrátil. Čiastočným dôvodom je neefektívne a neskoré uplatnenie nápravných opatrení. V niektorých prípadoch sa dôležité prístupové produkty poskytli len nedávno, napríklad „naked DSL“ (DSL neviazané na klasickú pevnú

⁹ C-426/05

¹⁰ Pozri aj oznámenie o prieskumoch trhu podľa regulačného rámca EÚ (3. správa).

linku) v Českej republike, na Cypre a v Slovinsku, alebo bitstream na Slovensku. Príslušné referenčné ponuky, ako v prípade ADSL alebo VDSL, sa v určitých prípadoch ponúkajú s meškáním (napr. v Taliansku, Nemecku, Belgicku, Bulharsku alebo Luxembursku).

Súčasný trhový trend balíkov produktov výrazným spôsobom ovplyvňuje dynamiku hospodárskej súťaže a pre VRO predstavuje ďalší regulačný problém. Treba preskúmať mieru, do akej prístupové produkty dostupné na veľkoobchodnej úrovni umožňujú alternatívnym operátorom súťažiť s dominantnými operátormi na maloobchodnej úrovni.

Zatiaľ čo niektoré VRO zahrnuli optické vlákno do veľkoobchodných širokopásmových trhov a uvalili v súvislosti s ním povinnosti (napr. v Holandsku, Fínsku, Lotyšsku, Estónsku), iné postupovali opačne a neregulujú ho (napríklad vo Francúzsku, Nemecku, Taliansku, na Cypre, v Grécku, Luxembursku, Švédsku). Holandsko stanovilo povinnosť uvoľniť prístup k vláknovým účastníckym vedeniam. Niektoré VRO majú rozličné nápravné opatrenia pre optické a medené siete (napr. Estónsko, Holandsko a Fínsko).

Na účely podpory VRO niekoľko členských štátov (napr. Portugalsko, Rakúsko, Francúzsko, Slovinsko) prijalo legislatívne opatrenia s cieľom uľahčiť prístup k fyzickým infraštruktúram a spoločné využívanie zariadení. Okrem toho niektoré VRO predpísali aj prístup k pasívnym infraštruktúram, aby uľahčili alternatívnym operátorom zavádzanie sietí (napr. v Dánsku, Grécku, Estónsku, Slovinsku, Portugalsku, Nemecku, Francúzsku, Španielsku). Francúzsko, Portugalsko a Španielsko v podobe symetrických povinností prijali opatrenia týkajúce sa inštalácie vedení v budovách.

Pri opatreniach týkajúcich sa prechodu z medi na optické vlákno je potrebná väčšia jednotnosť, transparentnosť a právna istota. Komisia počas roka 2010 na tento účel prijme odporúčanie o regulovanom prístupe k sieťam NGA.

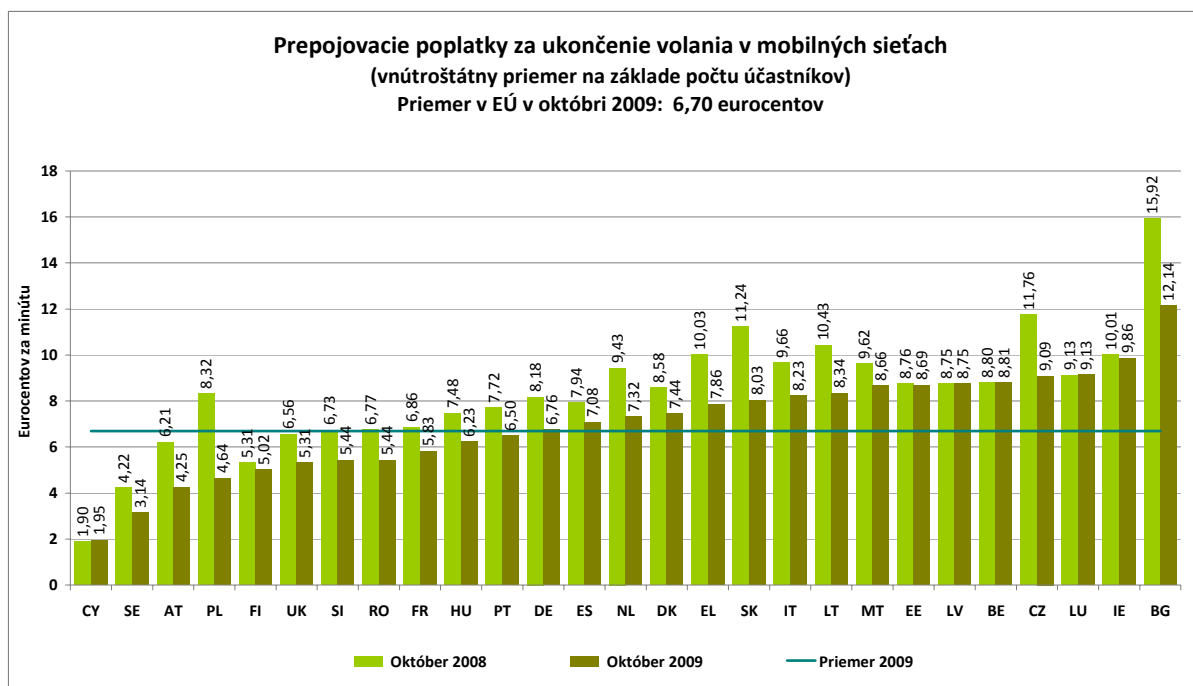
Mobilné služby

Prepojovacie poplatky v mobilných sieťach naďalej klesali (o 18,4 % v porovnaní s 14,8 % v roku 2008), ale výrazné rozdiely medzi členskými štátmi pretrvávajú (obrázok 3). Najnižšie sadzby sú na Cypre (1,95 eurocentov), najvyššie v Bulharsku (12,4 eurocentov). V porovnaní s prepojovacími poplatkami v pevných sieťach sú prepojovacie poplatky v mobilných sieťach naďalej vysoké. Rozdielna regulácia prepojovacích poplatkov narúša hospodársku súťaž a je prekážkou rozvoja jednotného trhu. Z tohto dôvodu Komisia prijala odporúčanie o regulačnom zaobchádzaní s prepojovacími poplatkami v pevných a mobilných telefónnych sieťach¹¹. S ďalším znížením poplatkov sa počíta, keď VRO realizujú odporúčanie.

---

¹¹ Ú. v. EÚ L 124, 20.5.2009, s. 67.

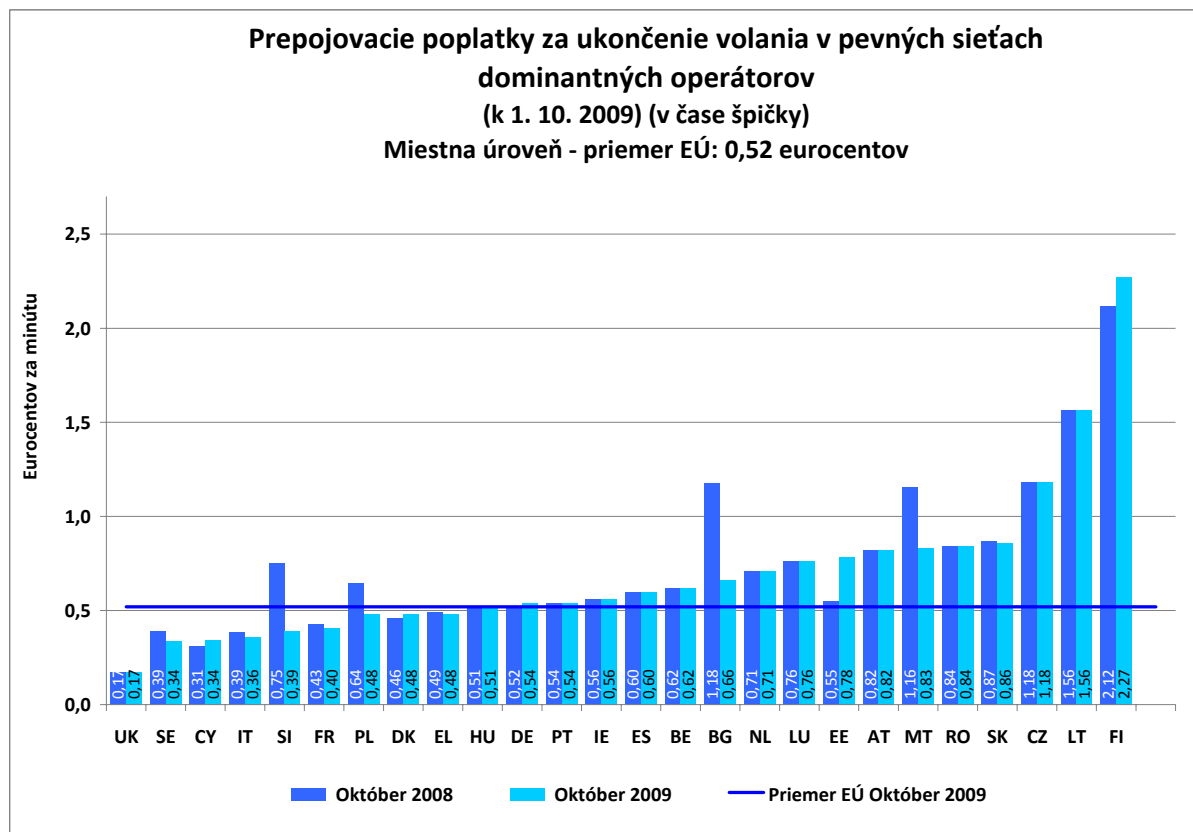
Obrázok 3

Pevné telefonické služby

Ďalšia deregulácia maloobchodných trhov hlasových telefonických služieb nastala v Spojenom kráľovstve, Slovinsku, Holandsku, na Malte, v Španielsku, Rakúsku a Nemecku. Vo Fínsku, v Nemecku, Českej republike a Taliansku sa zrušila regulácia maloobchodného trhu prenajatých okruhov. Na veľkoobchodnej úrovni sa deregulácia zaznamenala na tranzitných trhoch (Švédsko, Španielsko, Nemecko) a na trhu diaľkových segmentov prenajatých okruhov (Taliansko, Poľsko, Španielsko). Kroky VRO pri prepojujúcich poplatkoch v pevných sieťach viedli k malému poklesu ich priemernej výšky. Úroveň týchto sadziieb však zostáva nejednotná (obrázok 4).

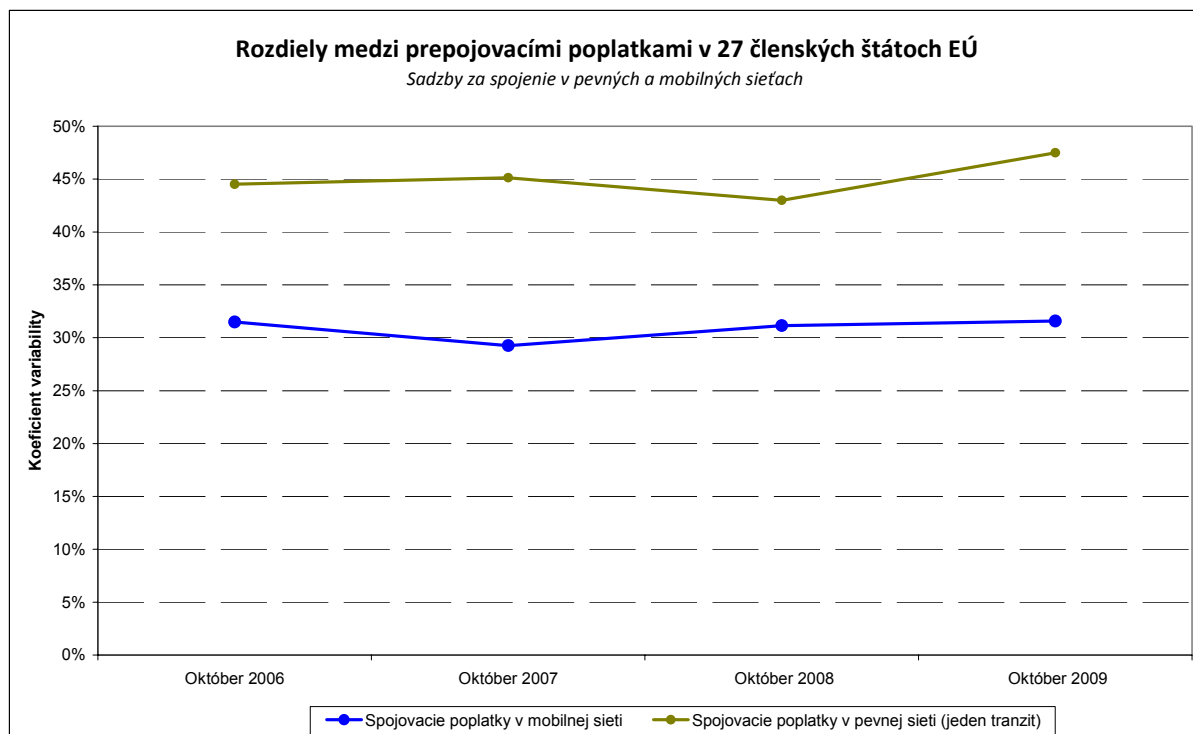
Obrázok 4¹²

Rozdiely v prepojujúcich poplatkoch medzi členskými štátmi (obrázok 5) sa za uplynulé roky nezmiernili, v prípade prepojujúcich poplatkov v pevných sieťach sa dokonca mierne zväčšili.

¹² Miestna úroveň sa nevzťahuje na Lotyšsko.

Obrázok 5¹³

Správa frekvenčného spektra

Digitálna dividenda

Komisia ako okamžité regulačné opatrenia odporúča dokončiť do 1. januára 2012 prechod z analógového na digitálne vysielanie a určiť harmonizované podmienky využívania subpásma 790-862 MHz¹⁴. Potrebujeme koordinované kroky, aby sa spektrum pochádzajúce z digitálnej dividendy mohlo sprístupniť pre rozličné služby, pretože sa tak vytvorí možnosť predovšetkým pre operátorov bezdrôtových širokopásmových sietí získať vzácne rádiové frekvenčné spektrum, čím sa zas posilní hospodárska súťaž pri poskytovaní širokopásmových služieb.

Niekoľko členských štátov prijalo strategické rozhodnutia o využívaní digitálnej dividendy a niektoré oznámili svoje plány pri jej pridelovaní. Napríklad v Nemecku, Spojenom kráľovstve a vo Švédsku by spektrum pochádzajúce z digitálnej dividendy malo byť v roku 2010 byť predmetom dražby. Dánsko oznámilo, že digitálna dividenda sa využije na iné účely ako je vysielanie, konkrétne na účely mobilného širokého pásma, a Francúzsko má podobné plány.

Liberalizácia spektra

Viacero členských štátov robí kroky smerom k zavedeniu trhových koncepcií do ich praktík správy spektra. V revidovanej smernici o GSM¹⁵ sa ustanovilo zavedenie nových bezdrôtových služieb, počnúc službami UMTS, vo frekvenčnom pásme 900 MHz. Mnohé členské štáty prijali konkrétne regulačné opatrenia s cieľom umožniť využívanie

¹³ Koefficient rozdielov je pomer medzi štandardnou odchýlkou a strednou hodnotou.

¹⁴ KOM(2009) 586 a KOM(2009) 8287.

¹⁵ Ú. v. EÚ L 274, 20. 10. 2009, s. 25.

frekvenčných pásiem 900 MHz a 1800 MHz pre služby, ktorú sú založené na iných technológiách ako GSM.

Mobilné satelitné služby (MSS)

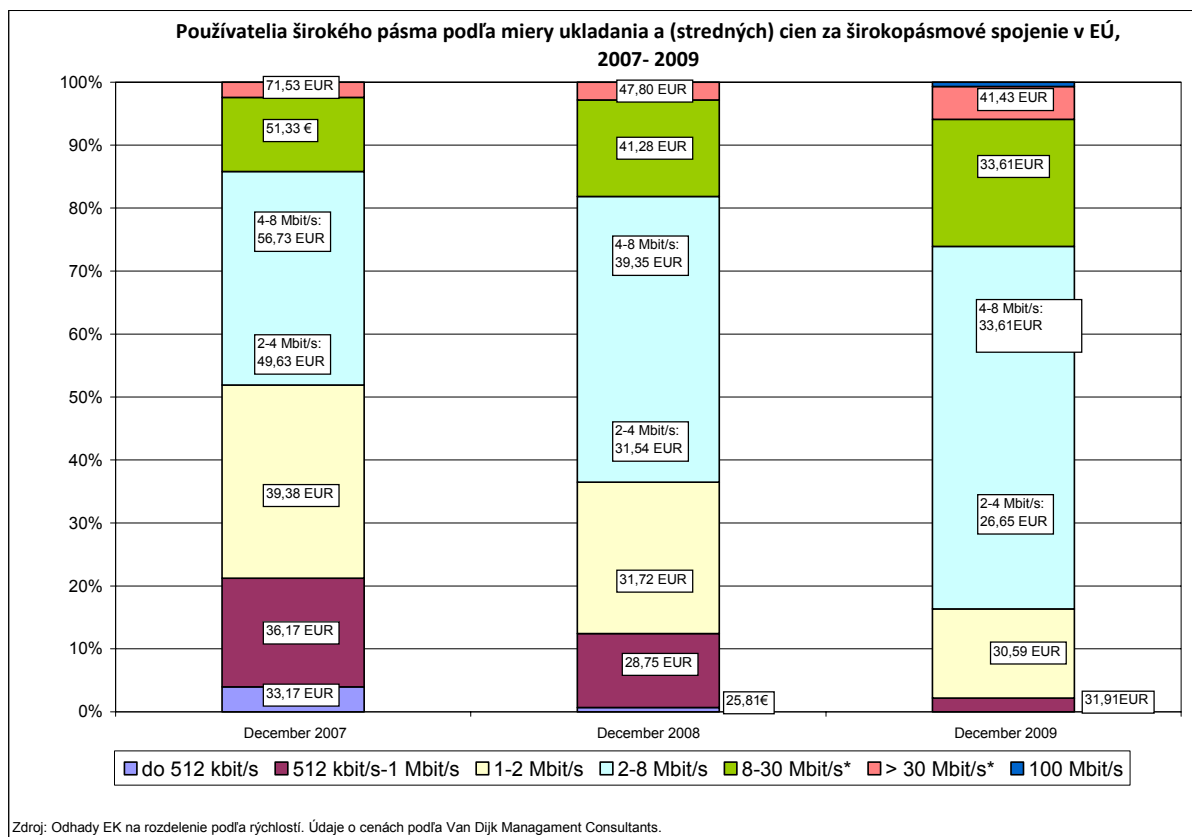
Na základe rozhodnutia o výbere a povolení systémov zabezpečujúcich mobilné satelitné služby, ktoré prijal Európsky parlament a Rada¹⁶, sa začalo výberové konanie Spoločenstva, ktoré sa skončilo v máji 2009. Na poskytovanie služieb sa vybrali dvaja operátori. Členské štáty musia urýchlene prijať kroky s cieľom schváliť tieto systémy a monitorovať ich rozvoj.

4. ZÁUJEM SPOTREBITEĽOV

Rýchlosti a ceny širokého pásma

Väčšina širokopásmových liniek v Európe má rýchlosť vyše 2 Mbps a ich podiel narastá (obrázok 6). Maloobchodné ceny širokého pásma poklesli, hoci menej ako v predchádzajúcom roku. Používatelia čoraz častejšie za porovnateľné ceny majú rýchlejší prístup k internetu.

Obrázok 6

Ceny v mobilnej sieti

Vďaka nariadeniu o roamingu¹⁷ sa výrazne znížili poplatky za roaming a zlepšila cenová transparentnosť pre používateľov mobilných telefónov na cestách v rámci EÚ.

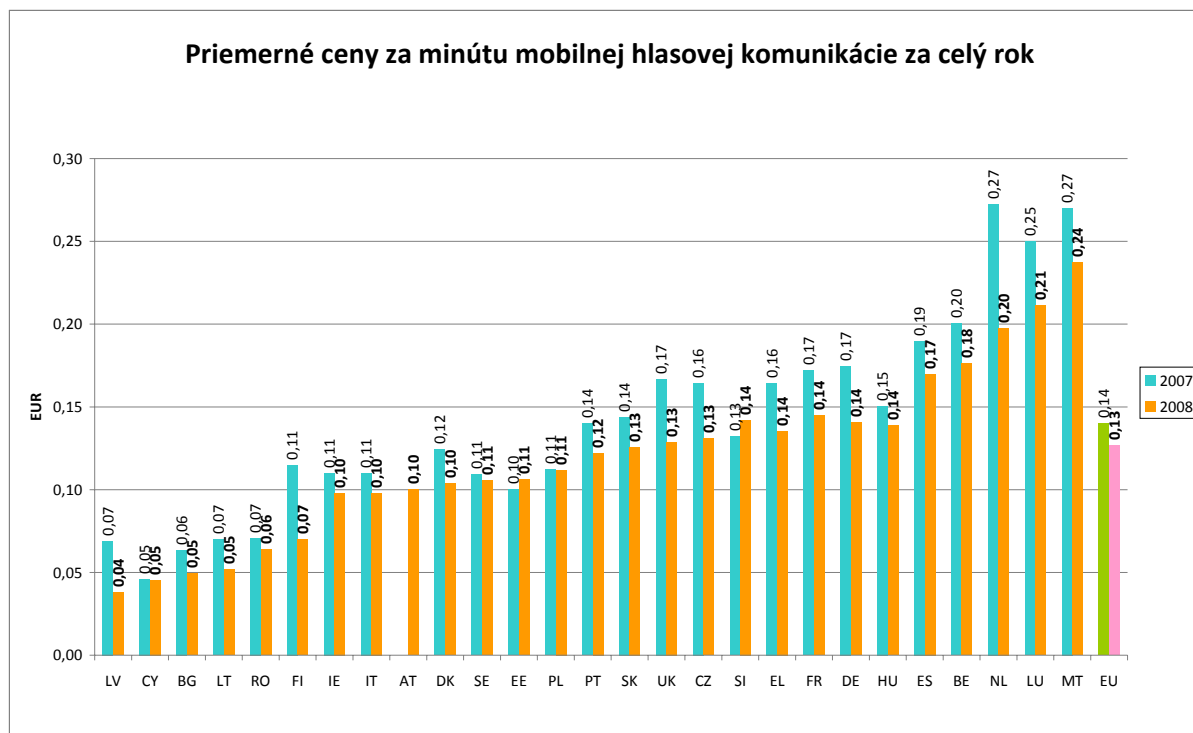
Priemerná cena za minútu komunikácie v mobilnej sieti klesla z 0,14 EUR v roku 2007 na 0,13 EUR v roku 2008. Posilnená hospodárska súťaž, zintenzívnená účinnejšou reguláciou

¹⁶ Ú. v. EÚ L 172, 2. 7. 2008, s. 15.

¹⁷ Ú. v. EÚ L 167, 29. 6. 2009, s. 12.

prepojovacích poplatkov, mala za následok rozmach paušálnych ponúk, vďaka čomu sa znížili maloobchodné ceny. Najvýraznejší percentuálny pokles sa zaznamenal vo Fínsku a Lotyšsku (obrázok 7), ale veľký rozdiel medzi cenami naďalej pretrváva (od 0,04 EUR v Lotyšsku po 0,24 EUR na Malte). Tieto rozdiely sa nedajú vysvetliť len charakteristikou trhu, čo znamená, že jednotný trh ešte stále nie je skutočnosťou.

Obrázok 7

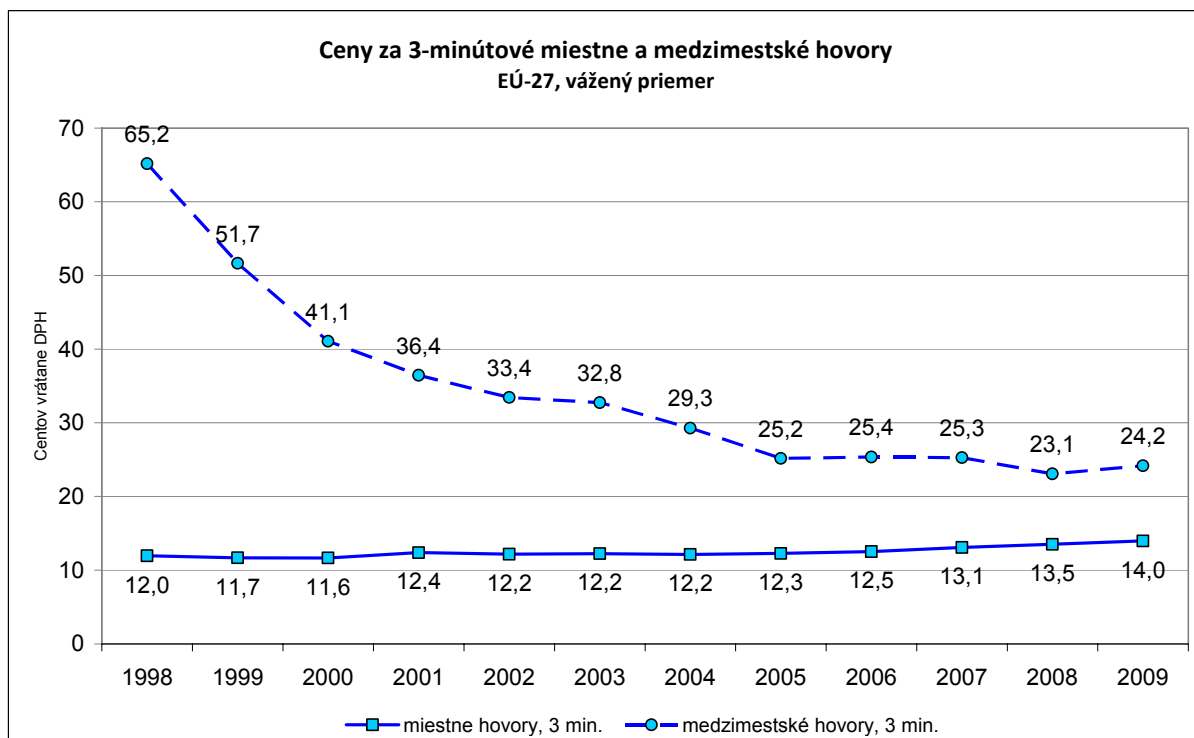
Ceny v pevnej sieti

V roku 2009 sa zaznamenal nárast cien za pevné hlasové telefónne služby. Napriek všeobecnému trendu nižších cien za posledné desaťročie, cena za trojminútový miestny hovor v roku 2009¹⁸ narástla o 3,7 % a za trojminútový medzimestský hovor o 4,8 %. Cena za 10 minútový miestny hovor mierne stúpila o 0,5 %, za 10 minútový medzimestský hovor o 4,1 % (obrázok 8). Od roku 2007 sú maloobchodné ceny miestnych hovorov čoraz rozličnejšie a rozdiely medzi cenami medzimestských hovorov sa postupom času nezmiernili (obrázky 9 a 10).

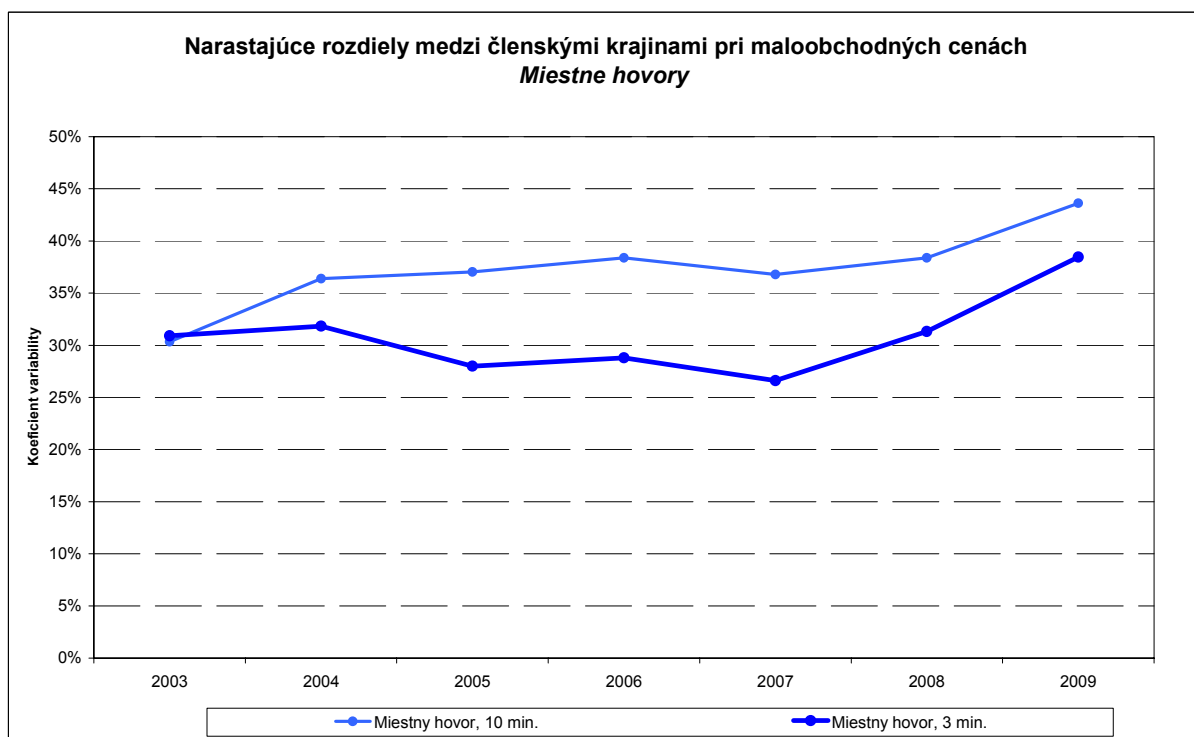
Obrázok 8

¹⁸ Metodika OECD

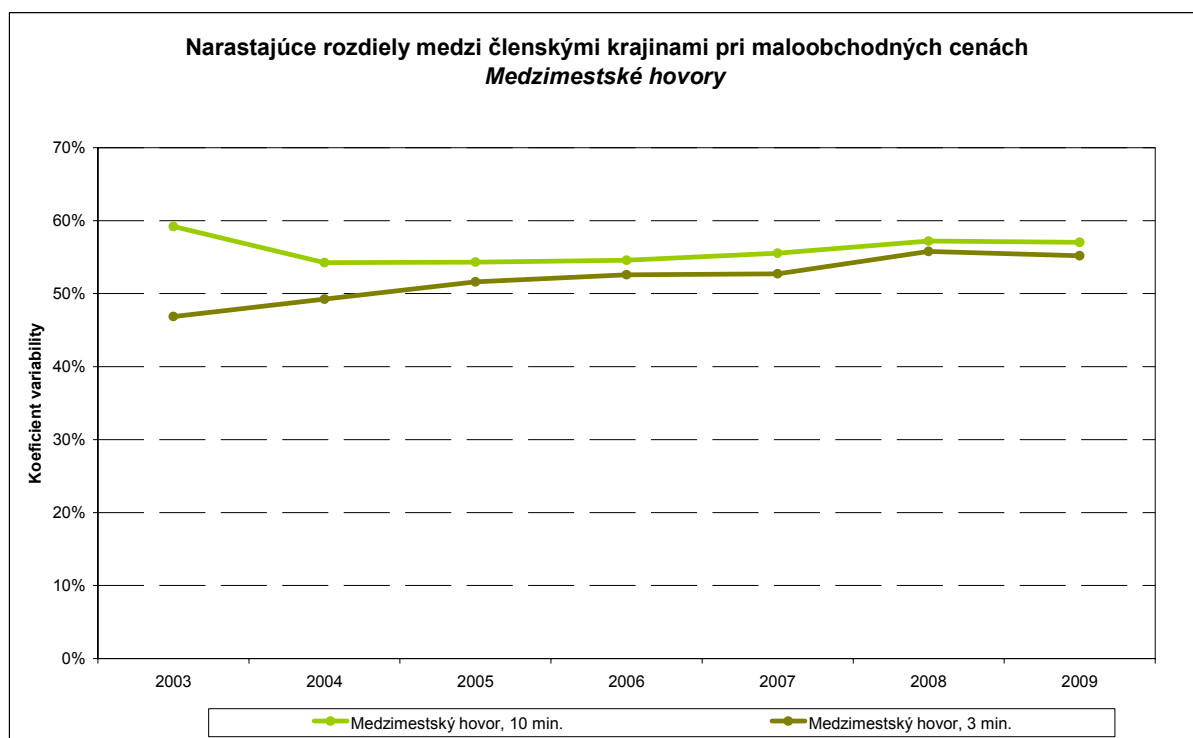

Obrázok 9

Obrázok 10

Transparentnosť sadzieb

Viacere členské štáty posilnili transparentnosť prostredníctvom novej legislatívy (napr. Rumunsko, Portugalsko, Francúzsko, Spojené kráľovstvo, Španielsko, Litva, Poľsko, Maďarsko a Slovinsko).

Niektoré posilnili povinnosť zachovať transparentnosť, kódexy správania alebo cenové stropy, aj vzhľadom na prémiové služby a služby pridanej hodnoty.

Pokiaľ ide o kvalitu služby, najväčšia pozornosť sa venovala internetovým službám, obzvlášť rýchlostiam širokého pásma. Niektoré VRO (napr. v Dánsku, Lotyšsku, Grécku) pokračovali v úsilí vyvinúť IT nástroje, pomocou ktorých by koneční spotrebitelia mohli overovať skutočnú rýchlosť svojho širokého pásma.

Revidovaným regulačným rámcom sa ďalej posilňuje požiadavka poskytovať transparentné informácie o cenách a podmienkach poskytovania služby.

Univerzálna služba

Opatrenia týkajúce sa univerzálnej služby sú dvojaké. Po prvé, niekoľko členských štátov zaviedlo nové postupy vymedzenia všetkých alebo niektorých prvkov súčasných povinností vyplývajúcich z univerzálnej služby. Po druhé, čoraz viac členských štátov zvažuje zaradenie širokopásmových služieb do rozsahu univerzálnej služby. V celom rade členských štátov sa univerzálna služba ešte stále poskytuje v rámci prechodného režimu alebo na základe právnych predpisov, v ktorých nie je ustanovený žiadny postup vymedzenia. Komisia zdôrazňuje potrebu rýchlo vykonať takéto vymedzenie. Počet žiadostí o kompenzáciu síce narastá, väčšina členských štátov však mechanizmus financovania univerzálnej služby ešte neaktivizovala. Z dôvodu administratívnych omeškaní, súdnych konaní alebo aktualizácií metód výpočtov netto cien, kompenzácia z fondu univerzálnej služby funguje len vo Francúzsku, Českej republike a Rumunsku.

Niekoľko členských štátov zmiernilo povinnosti týkajúce sa služieb, ktoré poskytuje trh, alebo služieb, ktorých význam upadá. Napríklad v Českej republike, Estónsku, Taliansku, Fínsku, Írsku a Rakúsku nie je určený žiadny podnik, ktorý by poskytoval komplexné zoznamy účastníkov a informácie o telefónnych číslach. V Nemecku, Luxembursku a Švédsku sa univerzálna služba poskytuje bez formálneho vymedzenia.

Konanie o porušení pre nesprávnu implementáciu ešte prebieha proti Belgicku, Portugalsku a Španielsku. Okrem toho sa momentálne skúma aj dánsky mechanizmus financovania.

Prístup používateľov k internetu a správa siete

Digitálne hospodárstvo je založené na dostupnosti inovatívnych služieb a aplikácií. Revidovaným regulačným rámcom sa posilnili požiadavky transparentnosti a VRO sa udelila právomoc stanovovať parametre kvality služieb, aby sa zabránilo úpadku služieb a prekážkam alebo spomaleniu prenosu. Niekoľko členských štátov určilo ako problém neutralitu siete, najmä v situáciách, keď mobilní operátori buď úplne bránia prístupu k službám VoIP alebo za ne vyžadujú iné poplatky. V niektorých členských štátoch boli legislatívne iniciatívy na ochranu práv duševného vlastníctva podnetom pre diskusiu o tom, ako dosiahnuť rovnováhu medzi právami konečných používateľov a potrebou zabezpečiť oprávnené záujmy vlastníkov práv duševného vlastníctva. Komisia v súlade so svojim vyhlásením určeným Európskemu parlamentu¹⁹ bude vývoj tejto situácie naďalej pozorne sledovať.

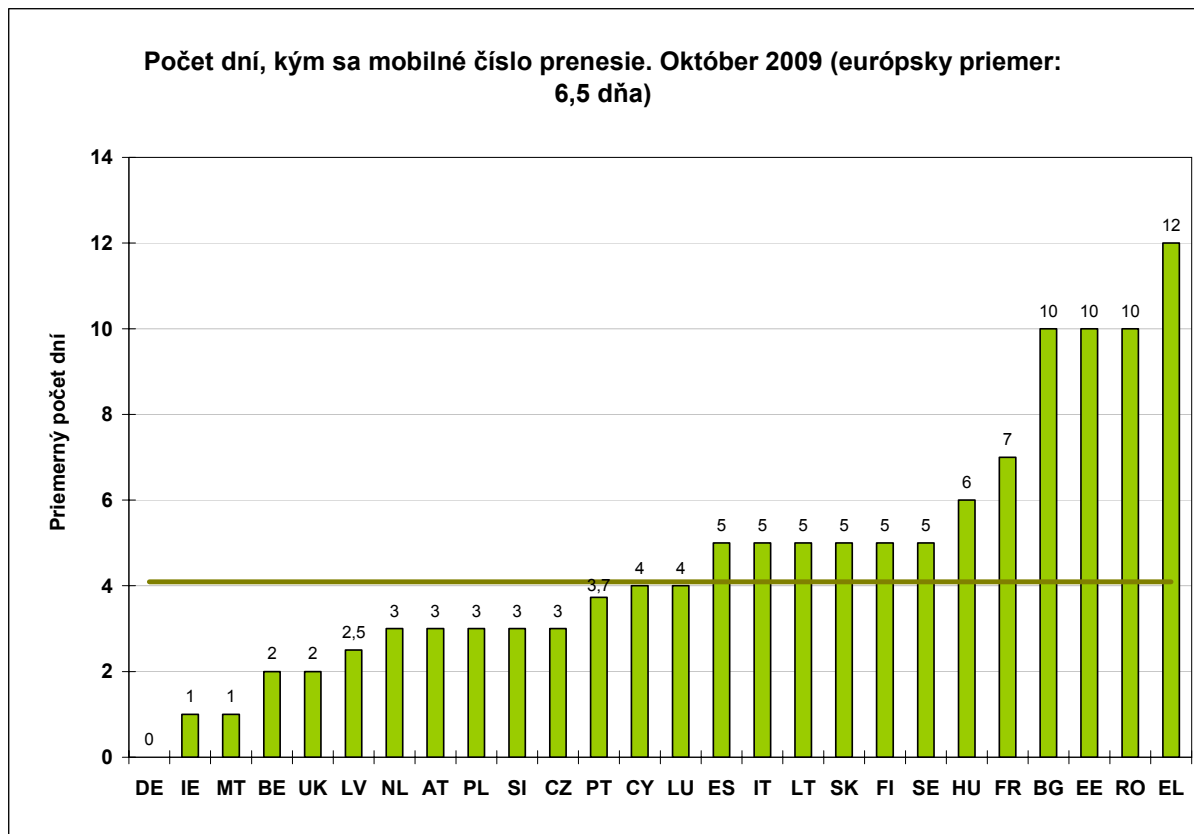
Prenositel'nosť čísla

Možnosť preniesť si číslo je už dostupná vo všetkých členských štátoch. Dôležitými faktormi pri prenášaní čísla je čas, za ktorý sa číslo preniesie, a výška súvisiaceho poplatku. Čas prenosu čísla sa vo viacerých krajinách výrazne skrátil (Portugalsko, Holandsko, Slovensko, Poľsko, Česká republika) alebo takýto krok plánovali. Priemerný čas, kým sa číslo mobilných a pevných liniek prenieslo, v októbri 2009 bol 4,1 dňa a 6,5 dňa, kým v októbri 2008 to ešte bolo 8,5 dňa a 7,5 dňa. Ďalšie zlepšenie je potrebné, pretože v revidovanom regulačnom rámci sa vyžaduje, aby sa prenos čísla uskutočnil za jeden pracovný deň.

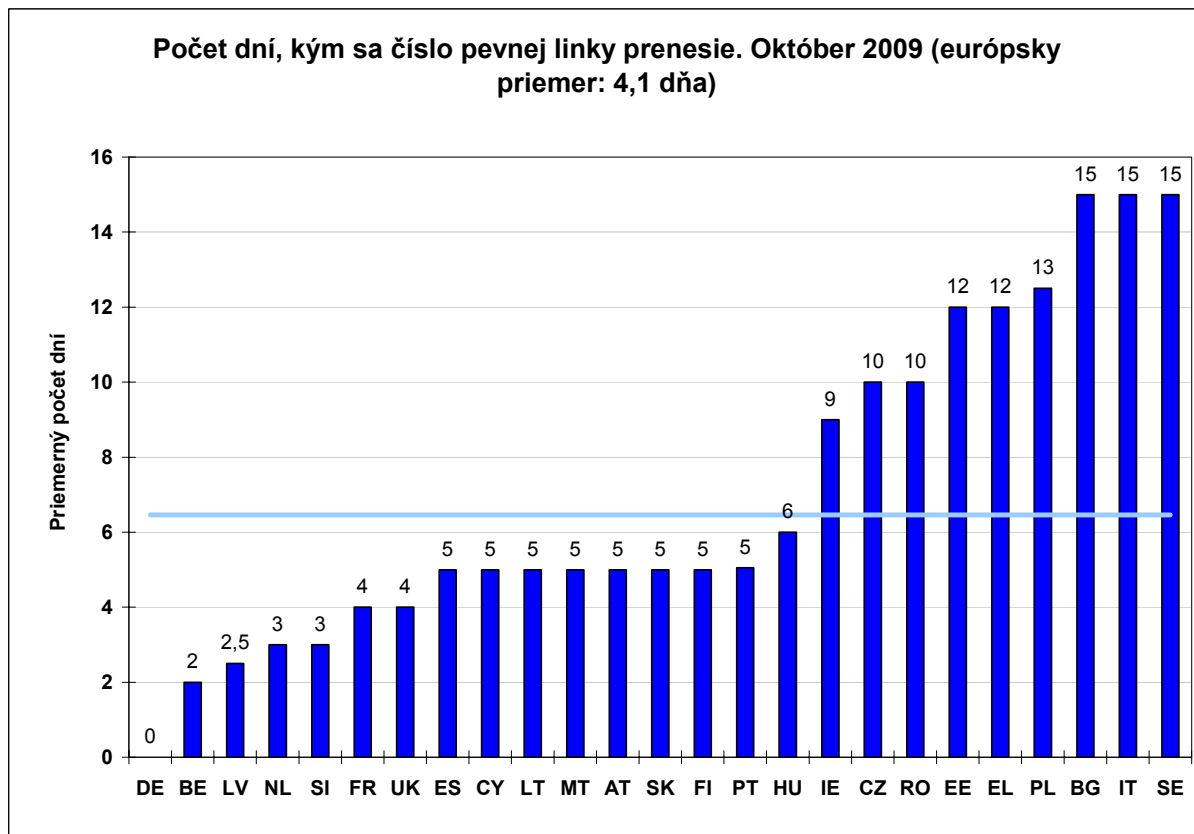
---

¹⁹ Ú. v. EÚ L 337, 18. 12. 2009, s. 37 - 69.

Obrázok 11

Obrázok 12

V niektorých krajinách sa nevyberajú za prenos čísel pevných liniek na veľkoobchodnej úrovni žiadne poplatky, ale napríklad na Slovensku si operátori navzájom účtujú 50 EUR. Pri mobilných číslach sa v siedmich členských štátoch na veľkoobchodnej úrovni nevyberajú žiadne poplatky, čo je v ostrom protiklade k cene 33 EUR na Slovensku a 21 EUR v Českej republike. V niektorých členských štátoch je prenos čísla spoplatnený aj na maloobchodnej úrovni. Takéto poplatky odrádzajú ľudí od toho, aby žiadali o prenos čísla.

Európske núdzové číslo 112

Komisia veľmi záleží na tom, aby bola zaručená bezpečnosť európskych občanov na cestách v zahraničí, a preto sa angažuje za dostupnosť núdzového čísla 112 platného na celom území EÚ. V prevažnej väčšine prípadov je poskytovanie služieb súvisiacich s číslom 112 už v súlade s právnymi predpismi EÚ.

Útvary Komisie v súčasnosti skúmajú otázky týkajúce sa dostupnosti informácií o polohe volajúceho v niektorých členských štátoch. V tejto súvislosti ešte prebieha konanie o porušení proti Taliansku.

Členské štáty musia zabezpečiť, aby občania boli informovaní o dostupnosti čísla 112. V súčasnosti len každý štvrtý občan EÚ vie, že na celom jej území môže volať na núdzovú linku 112. Na účely informovania verejnosti sa v poslednom období na úrovni EÚ vykonalo viacero opatrení²⁰. Komisia, Európsky parlament a Rada v februári 2009 vyhlásili 11. február za „Európsky deň čísla 112“. V súlade s nariadením o roamingu musia používatelia mobilných telefónov na ceste do zahraničia dostať SMS s informáciami o dostupnosti núdzovej linky 112.

Revidovaným regulačným rámcom sa ďalej posilnili ustanovenia o informáciách o polohe volajúceho a o opatreniach na zvyšovanie informovanosti a Komisia bude pokračovať v spolupráci s členskými štátmi, aby Európania mohli využívať všetky výhody jedného európskeho núdzového čísla.

Ochrana súkromia v oblasti elektronických komunikácií (ePrivacy)

Vnútroštátne pravidlá o ochrane súkromia by mali vyhovovať požiadavkám nového digitálneho hospodárstva. Komisia otvorila konanie o porušení proti Spojenému kráľovstvu z dôvodu nesprávnej transpozície pravidiel EÚ o dôvernosti komunikácie. Ide v ňom o také otázky, ako je súhlas používateľa, nedostatočné sankcie v prípade porušenia pravidiel a neprítomnosť nezávislého orgánu, ktorý by dohliadal na zachytávanie komunikácie. Iné členské štáty vykonávajú opatrenia s cieľom zaručiť integritu a bezpečnosť elektronických komunikácií (napr. Malta, Švédsko) a zvýšiť informovanosť verejnosti o bezpečnostných rizikách v online prostredí (Slovensko, Holandsko, Švédsko).

Nedávne preskúmanie²¹ krokov proti spamu, spyware a škodlivému softvéru potvrdilo potrebu legislatívnych zmien, ktoré sú zahrnuté v revidovanom regulačnom rámci. Tieto zmeny zahŕňajú jasnejšie a jednotnejšie pravidlá presadzovania práva, odrádzajúce pokuty,

---

²⁰ http://ec.europa.eu/information_society/activities/112/index_en.htm.

²¹

http://ec.europa.eu/information_society/policy/ecomms/doc/library/ext_studies/privacy_trust_policies/spam_spyware_legal_study2009final.pdf

lepšiu cezhraničnú spoluprácu a poskytnutie dostatočných zdrojov vnútroštátnym orgánom zodpovedným za ochranu súkromia občanov online.

Komisia aj v budúcnosti zameria svoje úsilie na posilňovanie dôvery spotrebiteľov, aby sa mohol rozvinúť úplný potenciál digitálneho hospodárstva EÚ.

5. ZÁVERY

Ak sa chceme priblížiť k skutočne jednotnému trhu, musíme vystupňovať úsilie pri riešení problémov načrtnutých v tomto oznámení. Komisia bude naďalej pozorne sledovať vývoj trhu, aby mohla rýchlo reagovať na vznikajúce ťažkosti. Komisia v súlade s digitálnou agendou a opatreniami, ktoré sa v nej uvádzajú v súvislosti s rádiovým frekvenčným spektrom, univerzálnou službou, reguláciou NGA a ochranou súkromia takisto vykoná celý rad presne zameraných opatrení s cieľom:

- (1) zmierniť rozdiely regulačných koncepcií a nedostatok včasného a účinného presadenia nápravných opatrení;
- (2) vytvoriť solidný základ správneho a včasného uplatňovania revidovaného regulačného rámca a
- (3) zabezpečiť účinné fungovanie Orgánu európskych regulátorov pre elektronické komunikácie (BEREC).

Tieto opatrenia zas posilnia hospodársku súťaž v prospech spotrebiteľov a zabezpečí sa nimi, že operátori budú fungovať v prostredí, ktoré im umožní prispôbovať svoje obchodné modely novým skutočnostiam.